

Hulpbehoevend of Parasiet?

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
M.V., 4 januari 2010. Update 23-2-2018 (uitbreiding)

Volgend interessant verhaal las ik op de site van een goedhartig christen (<http://appie.abspoel.nl/>):

“Ik kende een andere man, een man die net als XXXXX hulp nodig had. Als kind van God kun je niet afzijdig blijven bij andermans leed, dus je helpt. Wat me bevreedde was, dat hij me belde als hij hulp nodig had. Vervoer, transport naar Schiphol, een kleine lening, een andere fiets, noem maar op. Als het goed ging hoorde ik niets van hem. Als hij belde en mijn vrouw nam de telefoon op, wist ze al hoe het gesprek zou gaan: ‘hé, hoi! Hoe is het met jou?’ en dan zijn antwoord: ‘niet goed...’ gevolgd door de narigheid die hij nu weer had en de hulp die hij daarbij verwachtte. Als we hem uitnodigden bij ons thuis, had hij het altijd te druk. Maar als hij hulp nodig had zei hij: ‘je moet even bij me komen’. Ik begon steeds meer in te zien dat dit geen vriendschap was; vriendschap komt immers van twee kanten. Op een dag belde hij en zei, dat hij wat geld had en nu zijn hele huis wilde behangen. Ik was blij voor hem. Hij vroeg me, of ik iemand wist die voor hem kon behangen. Enthousiast zei ik: ‘joh, ik ga met je mee, jij zoekt behang uit en zo en dan kom ik je helpen’. Maar nee, dat was niet de bedoeling. ‘ik kan dat niet’ zei hij. Dat was niet erg; ik wilde het hem wel leren. Maar dat was ook niet zijn bedoeling: ‘ik wil het niet zelf doen, daar heb ik geen zin in, ik hou niet van klussen. Maar ik zoek iemand, die het voor mij wil doen - gratis - want een behanger kan ik niet betalen’. Eigenlijk gingen me toen pas de ogen echt open: deze man was een parasiet. Hij wilde ontvangen; niet geven”.

Deze ervaring heeft de persoon in kwestie een belangrijke les geleerd: sommigen willen enkel ontvangen; niet geven. Het is daarom oppassen als wij mensen willen helpen die hulpbehoevend lijken te zijn!

Wij moeten onderscheiden wie naar Gods maatstaven hulpbehoevend is, en wie niet. De kwestie is deze: draagt de hulpbehoevende zijn eigen verantwoordelijkheid wel of niet?

Galaten 6 geeft ons inzicht over hoe God het ziet met betrekking to ieders verantwoordelijkheid, en wat Hij ons daartoe als regel stelt:

“Want ieder zal zijn eigen pak [Grieks *portion*] dragen” - Galaten 6:5.

Dit vers wil zeggen dat ieder zijn eigen “portie”, namelijk het hem toegewezen deel van verantwoordelijkheid, zal moeten dragen. Wie dat niet doet heeft veeleer berisping nodig.

Als echter iemand zijn eigen verantwoordelijkheid heeft gedragen, dan kan het zijn dat zo iemand toch hulp van anderen nodig heeft. Daarom zegt Galaten 6 elders:

“Draag elkaars lasten [Grieks *baros*], en vervul zo de wet van Christus ... Laten wij dus, terwijl wij gelegenheid hebben, goed doen aan allen, maar vooral aan de huisgenoten van het geloof” - Galaten 6:2, 10.

Mensen kunnen soms “lasten” te dragen hebben die hen teveel zijn, en wij mogen hen liefdevol daarin bijstaan. Dat ligt geheel anders dan het helpen van zo’n onfatsoenlijk figuur in het verhaal hierboven. Wie zich met zulke profiteurs inlaat stelt zich buiten Gods voorwaarden voor hulp en zal daarvan dan ook de gevolgen moeten dragen. Veel van zulke parasieten kunnen de brave christen die hen ‘helpt’ als het ware het bloed uit zijn lijf zuigen! Je kan je het lot van zulke lieden zo aantrekken en je tot wanhopige slaaf van hen laten maken, dat je er zelf van onderdoor gaat ... laat dat niet gebeuren! Laat eerst duidelijk zijn dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid draagt, en daarna pas mogen wij liefdevol helpen waar dat nodig is.

In de Schrift vinden we nog andere plaatsen die ons iets overeenkomstigs leren, zoals bvb. in 1 Timotheüs 5:

“Maar indien een weduwe kinderen of kleinkinderen heeft, laten dezen leren vóór alles thuis godsvrucht te beoefenen en aan hun voorgelacht te vergelden aan wat ze aan hen te danken hebben. Want dat is goed en aangenaam voor God” (1 Timotheüs 5:4).

Niet iedere weduwe goldt als hulpbehoevend in een gemeente! Eerst moesten haar kinderen en/of kleinkinderen hun verantwoordelijkheid (voor hun moeder/grootmoeder) opnemen, en pas wanneer er geen familie was mocht de gemeente die rol overnemen:

“Als een gelovige man of gelovige vrouw weduwen in de familie heeft, laat die hen bijstaan en laat de gemeente daarmee niet belast worden, opdat zij hulp geeft aan hen die werkelijk weduwen zijn” (1 Timotheüs 5:16).

Dit is niet louter een economische regeling maar wel een morele regeling! Het gaat om fatsoen.

Er zijn tal van voorbeelden in onze maatschappij te vinden van mensen die hun eigen verantwoordelijkheid niet dragen - dat zijn mensen zonder fatsoen - maar die bij ons compassie opwekken als we de dingen niet goed onderscheiden en Gods Woord niet in acht nemen. Zo zijn er tal van zwerfers/bedelaars die niets anders willen dan hun opgehaalde geld opdrinken en lanterfantent. Zij willen hun leven niet veranderen, en meestal baat geen hulp, zo blijkt. Je moet maar eens door het Brusselse Centraal Station lopen om tal van bedelaars te zien. Als zij genoeg opgehaald hebben, van arge-loze goedgehartige mensen, gaan de meesten dat onmiddellijk opdrinken in de nabij gelegen cafés (toen ik nog in Brussel werkte was daartoe in het station de pub “Tuût-Tuût” erg populair). Laat je niet bij de neus nemen. Zo goed als niemand in ons land hoeft honger te lijden tenzij hij of zij dat zelf in de hand werkt.

Ook zijn er zoveel uitgeprocedeerde illegalen (niet wettelijk toegelaten) die het land zijn uitgewezen, maar die hier toch blijven hangen, en dan gaan ze bedelen of de criminaliteit in. Staan zij boven de wetten van de overheden (vgl. Romeinen 13)? Kijk dubbel uit vooraleer zulke mensen bij te staan. Ieder van ons moet blijk geven van onderscheidingsvermogen in het licht van Gods normen. Niet domweg emotioneel handelen!

Onlangs heb ik weer iemand over de mail gehad die niet werkt en dus van de bijstand leeft. Hij wil niet werken omdat hij geen “leuke baan” vindt, zo zegt hij onbeschaamd. Een baan die “niet leuk” is houdt hij niet vol, zegt hij. Nu, er zijn zoveel mensen die geen “leuke baan” hebben maar die uit plichtsbesef, om geen parasiet te willen zijn van de maatschappij, toch werk aannemen dat hen in hun levensonderhoud voorziet. Er zijn zoveel ‘vuile’ jobs, en jobs zonder (wereldlijk) aanzien, maar werk is werk. Wij kunnen als christenen alleen maar respect opbrengen voor zulke mensen!!

Een heel belangrijk Goddelijk principe is ook dit:

“Want ook toen wij bij u waren, hebben wij u dit bevolen: **als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten**. Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen; zij werken niet, maar zijn bezig met nutteloze dingen” (2 Thess. 3:10-11).

In het Nieuwe Testament vinden we veel bedelaars, maar zij bedelen omdat zij een ernstige (!) kwaal hadden, blind, kreupel of verlamd waren en niet in staat om te werken; geen lanterfantent.

Paulus roept ook op:

“Wij roepen u er dan toe op ... **te werken met uw eigen handen**, zoals wij u bevolen hebben, opdat u **waardig** wandelt ten opzichte van hen die buiten zijn en **niemand nodig hebt**” (1 Thess. 4:10-12).

“Niemand nodig hebben” betekent het dragen van onze eigen verantwoordelijkheid en zo **waardig** of **fatsoenlijk** te wandelen, zoals ook Galaten 6:5 leert: “Want ieder zal zijn eigen pak dragen”.